

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN**

NGUYỄN DUY THÀNH

**MỐI QUAN HỆ GIỮA HỆ THỐNG
QUẢN TRỊ NGUỒN NHÂN LỰC KẾT QUẢ CAO,
ĐỔI MỚI VÀ KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC
DOANH NGHIỆP TẠI VIỆT NAM**

**LUẬN ÁN TIẾN SĨ
NGÀNH QUẢN TRỊ KINH DOANH**

HÀ NỘI – 2021

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN**

NGUYỄN DUY THÀNH

**MỐI QUAN HỆ GIỮA HỆ THỐNG
QUẢN TRỊ NGUỒN NHÂN LỰC KẾT QUẢ CAO,
ĐỔI MỚI VÀ KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC
DOANH NGHIỆP TẠI VIỆT NAM**

Chuyên ngành: Quản trị kinh doanh (Khoa QTKD)

Mã số: 9340101

LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Người hướng dẫn khoa học: 1. PGS.TS. PHẠM THỊ BÍCH NGỌC

2. PGS.TS. ĐÀO THỊ THANH LAM

HÀ NỘI – 2021

LỜI CAM ĐOAN

Tôi đã đọc và hiểu về các hành vi vi phạm sự trung thực trong học thuật. Tôi cam kết bằng danh dự cá nhân rằng nghiên cứu này do tôi tự thực hiện và không vi phạm yêu cầu về sự trung thực trong học thuật.

Hà Nội, ngày 28 tháng 02 năm 2021

Tác giả

Nguyễn Duy Thành

LỜI CẢM ƠN

Trước hết, tác giả xin trân trọng cảm ơn Khoa Quản trị Kinh doanh và Viện Đào tạo Sau Đại học – Trường Đại học Kinh tế Quốc dân đã hỗ trợ và tạo điều kiện để tác giả có thể hoàn thành Luận án.

Đặc biệt, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới PGS.TS Phạm Thị Bích Ngọc và PGS.TS Đào Thị Thanh Lam đã tận tình hướng dẫn, chỉ bảo tác giả trong suốt quá trình nghiên cứu.

Đồng thời, Luận án không thể hoàn thành nếu không có sự giúp đỡ về nguồn dữ liệu từ các doanh nghiệp trên cả nước. Vì vậy, tác giả xin chân thành cảm ơn các doanh nghiệp đã hỗ trợ tác giả trong quá trình khảo sát và thu thập dữ liệu.

Cuối cùng, tác giả xin gửi lời cảm ơn chân thành tới gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã luôn ủng hộ, tạo điều kiện để tác giả có thể vượt qua những giai đoạn khó khăn trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Tác giả

Nguyễn Duy Thành

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG	vii
DANH MỤC HÌNH	viii
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Lý do nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	3
2.1. Mục tiêu tổng quát	3
2.2. Mục tiêu cụ thể	3
3. Câu hỏi nghiên cứu	3
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	4
4.1. Đối tượng nghiên cứu	4
4.2. Phạm vi nghiên cứu	4
4.3. Phương pháp nghiên cứu	5
5. Những đóng góp mới của đề tài	5
6. Kết cấu của Luận án	6
CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN, TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU VÀ MÔ HÌNH NGHIÊN CỨU	7
1.1. Các khái niệm	7
1.1.1. Hệ thống quản trị nguồn nhân lực kết quả cao	7
1.1.2. Đổi mới	15
1.1.3. Kết quả hoạt động	18
1.2. Các lý thuyết nền tảng	20
1.2.1. Lý thuyết dựa trên nguồn lực	20
1.2.2. Lý thuyết phát triển kinh tế	27
1.3. Các mối quan hệ giữa hệ thống quản trị nguồn nhân lực kết quả cao, đổi mới và kết quả hoạt động của doanh nghiệp	29
1.3.1. Mối quan hệ giữa hệ thống quản trị nguồn nhân lực kết quả cao và kết quả hoạt động của doanh nghiệp	29
1.3.2. Mối quan hệ giữa hệ thống quản trị nguồn nhân lực kết quả cao và đổi mới	36

1.3.3.	<i>Mối quan hệ giữa đổi mới và kết quả hoạt động của doanh nghiệp</i>	40
1.3.4.	<i>Vai trò của biến trung gian</i>	44
1.4.	Khoảng trống nghiên cứu	46
1.5.	Mô hình nghiên cứu và giả thuyết nghiên cứu	47
1.5.1.	<i>Mô hình nghiên cứu</i>	47
1.5.2.	<i>Giả thuyết nghiên cứu</i>	49
	KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	53
	CHƯƠNG 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	54
2.1.	Thiết kế nghiên cứu	54
2.2.	Thang đo nghiên cứu	61
2.2.1.	<i>Thang đo về hệ thống quản trị nguồn nhân lực kết quả cao</i>	61
2.2.2.	<i>Thang đo về đổi mới</i>	64
2.2.3.	<i>Thang đo về kết quả hoạt động của doanh nghiệp</i>	65
2.2.4.	<i>Đo lường các biến kiểm soát</i>	66
2.3.	Thiết kế bảng hỏi và thu thập dữ liệu	67
2.3.1.	<i>Thiết kế bảng hỏi</i>	67
2.3.2.	<i>Kích thước mẫu</i>	68
2.3.3.	<i>Thu thập dữ liệu</i>	69
2.4.	Phân tích dữ liệu	69
2.4.1.	<i>Phương pháp phân tích dữ liệu</i>	69
2.4.2.	<i>Kiểm tra sai lệch phương pháp chung</i>	71
	CHƯƠNG 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	74
3.1.	Kết quả kiểm định thang đo	74
3.1.1.	<i>Hệ thống quản trị nguồn nhân lực kết quả cao</i>	74
3.1.2.	<i>Đổi mới của doanh nghiệp</i>	76
3.1.3.	<i>Kết quả hoạt động của doanh nghiệp</i>	77
3.2.	Thông kê mô tả mẫu nghiên cứu	78
3.2.1.	<i>Thông tin về đối tượng khảo sát</i>	78
3.2.2.	<i>Thực trạng hệ thống quản trị nguồn nhân lực kết quả cao</i>	81
3.2.3.	<i>Thực trạng đổi mới</i>	87
3.2.4.	<i>Thực trạng kết quả hoạt động</i>	89
3.3.	Phân tích tương quan	91
3.4.	Phân tích hồi quy tuyến tính	94
3.4.1.	<i>Hệ thống quản trị nguồn nhân lực kết quả cao và kết quả hoạt động của doanh nghiệp</i>	94

3.4.2.	<i>Đổi mới và kết quả hoạt động của doanh nghiệp</i>	96
3.4.3.	<i>Hệ thống quản trị nguồn nhân lực kết quả cao và đổi mới</i>	99
3.4.4.	<i>Vai trò trung gian của đổi mới trong mối quan hệ giữa hệ thống quản trị nguồn nhân lực kết quả cao và kết quả hoạt động của doanh nghiệp</i>	102
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3		108
CHƯƠNG 4. THẢO LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ		109
4.1.	Thảo luận kết quả nghiên cứu	109
4.2.	Khuyến nghị	119
4.2.1.	<i>Đào tạo</i>	121
4.2.2.	<i>Đánh giá kết quả</i>	123
4.2.3.	<i>Sự tham gia của nhân viên</i>	124
4.2.4.	<i>Phát triển nhân viên</i>	126
4.2.5.	<i>Phân tích công việc</i>	128
4.2.6.	<i>Chia sẻ lợi nhuận</i>	129
4.2.7.	<i>Đảm bảo công việc</i>	130
4.2.8.	<i>Hình thành ý tưởng mới</i>	131
4.2.9.	<i>Thúc đẩy ý tưởng mới</i>	132
4.2.10.	<i>Vận dụng ý tưởng mới</i>	133
4.3.	Đóng góp của Luận án	135
4.3.1.	<i>Đóng góp về lý luận</i>	135
4.3.2.	<i>Đóng góp về thực tiễn</i>	135
4.4.	Hạn chế của Luận án	136
KẾT LUẬN CHƯƠNG 4		138
PHẦN KẾT LUẬN		139
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ		140
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO		141
PHỤ LỤC		162

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Tiếng Anh	Tiếng Việt
AMO	Ability – Motivation – Opportunity	Năng lực – Động lực – Cơ hội
BHRMA	Best human resource management activities	Những hoạt động quản trị nguồn nhân lực tốt nhất
DN		Doanh nghiệp
EFA	Exploratory Factor Analysis	Phân tích nhân tố khám phá
FP	Firm performance	Kết quả hoạt động
FWS	Flexible work system	Hệ thống công việc linh hoạt
GDP	Gross domestic product	Tổng sản phẩm nội địa
H – IWS	High – involvement work systems	Hệ thống công việc liên quan cao
HP-HRM	High performance human resource management	Quản trị nguồn nhân lực kết quả cao
HPP	High – performance paradigm	Mô hình kết quả cao
HPWP	High performance work practices	Những hoạt động công việc kết quả cao
HPWS	High performance work system	Hệ thống công việc kết quả cao
HRA	Hierachical regression analysis	Phân tích hồi quy thứ bậc
IB	Innovative behavior	Đổi mới hành vi
IWB	Innovation work behaviors	Hành vi đổi mới công việc
MIFO	Model of innovation for organization	Mô hình đổi mới của tổ chức
MP	Market performance	Kết quả thị trường
NV		Nhân viên
NQT		Nhà quản trị
OLS	Ordinary Least Square	Bình phương nhỏ nhất
OP	Operational performance	Kết quả vận hành
RBV	Resource based – view	Quan điểm dựa trên nguồn lực
SEM	Strutural equation model	Mô hình cân bằng cấu trúc
SHRM	Strategic human resource management	Quản trị chiến lược nguồn nhân lực
TOED	Theory of economic development	Lý thuyết phát triển kinh tế

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1. Những hoạt động quản trị nguồn nhân lực	10
Bảng 3.1. Kết quả phân tích nhân tố khám phá và Cronbach's Alpha - Hệ thống quản trị nguồn nhân lực kết quả cao.....	76
Bảng 3.2. Kết quả phân tích nhân tố khám phá và Cronbach's Alpha - Đổi mới.....	77
Bảng 3.3. Kết quả phân tích nhân tố khám phá và Cronbach's Alpha - Kết quả hoạt động của doanh nghiệp	78
Bảng 3.4. Cơ cấu mẫu theo độ tuổi, giới tính, trình độ học vấn và vị trí công việc.....	79
Bảng 3.5. Cơ cấu mẫu theo sở hữu, quy mô, số năm hoạt động và doanh thu	80
Bảng 3.6. Kết quả khảo sát ý kiến về đào tạo	82
Bảng 3.7. Khảo sát ý kiến về sự tham gia của nhân viên	83
Bảng 3.8. Khảo sát ý kiến về phân tích công việc.....	84
Bảng 3.9. Khảo sát ý kiến về đánh giá kết quả	84
Bảng 3.10. Khảo sát ý kiến về phát triển nhân viên.....	85
Bảng 3.11. Khảo sát ý kiến về chia sẻ lợi nhuận.....	86
Bảng 3.12. Khảo sát ý kiến về đảm bảo công việc.....	86
Bảng 3.13. Khảo sát ý kiến về hình thành ý tưởng mới	87
Bảng 3.14. Khảo sát ý kiến về thúc đẩy ý tưởng mới	88
Bảng 3.15. Khảo sát ý kiến về vận dụng ý tưởng mới	89
Bảng 3.16. Khảo sát ý kiến về kết quả thị trường	90
Bảng 3.17. Khảo sát ý kiến về kết quả vận hành.....	91
Bảng 3.18. Ma trận hệ số tương quan giữa các biến trong mô hình	93
Bảng 3.19. Bảng tổng hợp phân tích hồi quy của kết quả hoạt động.....	98
Bảng 3.20. Bảng tổng hợp phân tích hồi quy của đổi mới.....	99
Bảng 3.21. Phân tích tương quan của các biến tổng hợp	103
Bảng 3.22. Tác động của hệ thống quản trị nguồn nhân lực kết quả cao tới đổi mới .	104
Bảng 3.23. Vai trò trung gian của đổi mới trong mối quan hệ giữa hệ thống quản trị nguồn nhân lực kết quả cao và kết quả hoạt động của doanh nghiệp	105

DANH MỤC HÌNH

Hình 1.1. Khung lý thuyết quản trị dựa trên nguồn lực	22
Hình 1.2. Mô hình nghiên cứu.....	49
Hình 2.1. Sơ đồ quy trình nghiên cứu	54
Hình 3.1. Tác động của hệ thống quản trị nguồn nhân lực tới kết quả hoạt động	95
Hình 3.2. Tác động của đổi mới tới kết quả hoạt động	97
Hình 3.3. Tác động của hệ thống quản trị nguồn nhân lực tới đổi mới.....	101
Hình 3.4. Vai trò trung gian của đổi mới.....	106